

พัฒนาการของหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในประเทศไทย

นางสาวลัดดา สุวรรณกุล

004363

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๑๘

THE DEVELOPMENT OF ELEMENTARY AND SECONDARY SCHOOL
CURRICULUM IN THAILAND

Miss Ladda Suwanakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1975

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ..... *Abhe Srid* ประธานกรรมการ

..... *สุเมธ อภิภูม* กรรมการ

..... *อ.สุเมธ อภิภูม* กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเมธ อภิภูม

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   พัฒนาการของหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษาใน
ประเทศไทย

ชื่อ   นางสาวลัดดา สุวรรณกุล

แผนกวิชา   บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา   ๒๕๑๗

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับวิวัฒนาการของหลักสูตรระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๑๘๒๖ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๗ โดยศึกษาถึงองค์ประกอบพื้นฐานของหลักสูตรสี่ด้าน คือ ความมุ่งหมาย เนื้อหาวิชาและอัตราเวลาเรียน กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผล
๒. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการของหลักสูตรระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของไทยในยุคต่าง ๆ
๓. เพื่อเป็นแนวทางและเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาหลักสูตรระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของไทยในยุคต่าง ๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินงานวิจัยและค้นคว้า ใช้วิธีการวิจัยจากหนังสือและเอกสารต่าง ๆ (Documentary Research) เป็นส่วนใหญ่

ผลการวิจัย

การศึกษาพัฒนาการของหลักสูตรระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในประเทศไทย นั้น ได้เริ่มสำรวจวิวัฒนาการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๑๘๒๒ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ปรากฏว่าตั้งแต่ เริ่มมีหลักสูตรใช้เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๕ จนถึงปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรทั้งสิ้นรวม ๑๓ ครั้ง และมีหลักสูตรที่ประกาศใช้แล้ว จำนวน ๒๐ ฉบับ

พัฒนาการของหลักสูตรที่สำคัญ คือ ก่อนปี พ.ศ. ๒๔๓๕ นั้น ได้มีเอกสาร ๒ ฉบับ ที่จัดว่าเป็นแนวทางของการจัดการศึกษาและนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการมีหลักสูตร เพราะ เอกสารทั้งสองนี้เป็นเพียงประกาศการ เรียนและพระราชบัญญัติการสอบวิชา เท่านั้น ซึ่งพระ ราชบัญญัติการสอบวิชานั้นได้มีการนำมาแก้ไข เป็นหลักสูตรฉบับหนึ่งในเวลาต่อมาด้วย

หลักสูตรที่พัฒนามาทั้งหมดตั้งแต่ต้น ปรากฏว่ายังไม่ฉบับใดที่มีความสมบูรณ์ใน องค์กรประกอบพื้นฐานทุกด้านครบถ้วน แม้การกำหนดรายการด้านเนื้อหาวิชาจะแสดงไว้อย่าง ชัดเจนแล้วก็ตาม แต่ด้านความมุ่งหมาย วิธีการเรียนการสอน และหลักเกณฑ์และ วิธีดำเนินการประเมินผล ยังปรากฏว่าไม่ค่อยถูกต้องหรือสมบูรณ์นัก โดยเฉพาะด้านกระบวน การเรียนการสอนและเป้าหมายมีอยู่มักจะทำหน้าที่ปะปนกับความมุ่งหมายหรือรายการที่ utorสอน

ในด้านการดำเนินงานสร้างหลักสูตรทุกฉบับล้วนแล้วแต่เป็นการดำเนินงานจากส่วน กลางหรือจากฝ่ายบริหารสูงสุดไปสู่ระดับต่ำทั้งสิ้น แม้ในระยะหลัง คือ ระยะพัฒนาหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้มีการ เปิดโอกาสให้บุคคลอื่น ๆ เขาร่วมดำเนินงานด้วย แต่ไม่กว้างขวาง พอ หลักสูตรของไทยทั้งหมดจึงมีลักษณะในการดำเนินงานจากเบื้องบนไปสู่เบื้องล่าง ซึ่ง ไม่ถูกต้องตามทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร ส่วนด้านที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของการจัดหลักสูตร ปรากฏว่าทุกฉบับมีรูปแบบในการจัดเป็นแบบที่ยึดวิชาเป็นหลัก ยกเว้นหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. ๒๔๔๘ และหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๐๓ ทั้งสิ้นฉบับ ที่มีลักษณะเป็นแบบยึดขอบข่ายของ เนื้อหาวิชาที่สัมพันธ์กัน ด้วยเหตุที่การจัดการศึกษาของไทยแต่แรกนั้นได้รับอิทธิพลจากอังกฤษซึ่ง มีความเชื่อว่า การจัดการศึกษาคือการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ วัฒนธรรม และค่านิยมต่าง ๆ จากคนรุ่นเก่าสู่คนรุ่นใหม่ ทำให้หลักสูตรของไทยพลอยได้รับอิทธิพลนั้นไปด้วย และเป็นผลให้

องค์ประกอบพื้นฐานของหลักสูตรตั้งแต่ความมุ่งหมาย เนื้อหาวิชาและอัตราเวลาเรียน
กระบวนการเรียนการสอน และ การประเมินผล นั้นมีแนวโน้มไปตามลักษณะดังกล่าวด้วย
แม้ว่าจะมีการแนะนำหลักการและวิธีสอนแบบใหม่ที่กำลังถึงพัฒนาการของผู้เรียนและความ
ต้องการของสังคมแล้วก็ตาม แต่ก็เป็นที่นิยมอยู่ชั่วระยะเวลาอันสั้น เนื่องจากลักษณะการ
จัดรูปแบบของหลักสูตรไม่เอื้ออำนวยความสะดวกให้ ผลจากการพัฒนาหลักสูตร เมื่อพิจารณา
ถึงกระบวนการทั้งหมดประกอบกับพัฒนาการในด้านองค์ประกอบพื้นฐานทั้งสี่ด้านของหลักสูตร
ทั้งหมด สรุปได้ว่าในทางทฤษฎี หลักสูตรมีการพัฒนาการที่มีแนวโน้มดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน
แต่ในทางปฏิบัติยังไม่ได้ผลนัก เพราะยังปฏิบัติกันตามวิธีการเก่า ๆ ที่เคยใช้กันมา
เทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ ก็ใช้กันอยู่ในวงแคบ เนื่องจากครูยังขาดความรู้เรื่อง
การนำหลักสูตรไปใช้เป็นส่วนใหญ่

Thesis Title   The Development of Elementary and Secondary
School Curriculum in Thailand

Name   Miss Ladda Suwanakul

Department   Educational Administration

Academic Year   1974

Abstract

The Purposes of the Study

1. To study the historical development of elementary and secondary school curricula in Thailand from B.E. 1826 - B.E.2517. The study centered around the four components of curriculum namely objective, content, instruction and implementation and evaluation.

2. To compare the curriculum developed during the above mentioned period of time.

3. To provide data and information beneficial to the future development of curriculum.

Research Procedures

Documentary research is the primary mode of inquiry used in this study.

The Research Findings

There have been twenty elementary and secondary school curricula developed in Thailand from B.E.1826 to B.E.2517 and thirteen curriculum revising were conducted. Prior to B.E.2435 the so called "curriculum" was not curriculum in theoretical sense, rather, they were simply official specifications of contents and examination requirements. What was developed later on could be theoretically considered curriculum as appeared through their more complete components, more sophisticated formats and designs. Although the specifications of contents have always been clear and ever existing, however, the clear statements of objectives, instructional methods and criteria and procedures of evaluation were always either missing or incomplete.

Administrative or Master Planning approach has always been the major procedure of curriculum development. Attempts to involve local educators such as principals, school supervisors and teachers in the development process were made at times. Such attempts resulted in failure more often than not. Besides, the attempts were made in a very limited scope.

Influenced by educational system in England, the curriculum organization of Thailand focused on subject matters. In other words all of them can be categorized as Subject Curriculum except the B.E.2503 elementary and secondary school curricula and the other one in B.E.2498 which were designed to be the Broad Fields organization.

21

Various new instructional methods and other technologies have been introduced into the implementation of curriculum. Only a few of these innovations were actually put into practice and the scope of the present state of their implementation was quite limited.

As a whole the present elementary and secondary school curricula in Thailand are complete with all four components. However, the rate of theoretical progress in the curriculum development is still far ahead of the practical aspect in reality. Currently, the trends of change in curriculum design from subject matter oriented to learner and society oriented have become more and more apparent.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เกิดขึ้นเพราะผู้เขียนได้รับความบันดาลใจจากข้อเขียน
ของ ดร. เอกวิทย์ ฌ ถดาง เรื่อง คณะครุศาสตร์ที่นิยมเกาปรารถนา ในวาร
สารครุศาสตร์ ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ และหลังจากนั้นผู้เขียนได้ขอรับคำแนะนำในการ
เขียนวิทยานิพนธ์ตามแนวความคิดที่ได้รับนี้จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุมิตร
คุณานุกร ซึ่งได้กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย และตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการ
วิจัยอยู่ อาจารย์ได้สละเวลาให้คำปรึกษาหารือ ให้คำแนะนำ ตลอดจนแนวคิด
อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้อย่างยิ่ง จนสำเร็จเรียบร้อย

ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับท่านทั้งสองที่ได้กล่าว
นามแล้ว และขอขอบคุณทุก ๆ ท่านที่มีส่วนอนุเคราะห์ให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
สำเร็จได้ด้วยดี

ลลิตกา สุวรรณกุล

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการแผนภูมิประกอบ	ด
บทที่	

๑ บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา	๑
วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	๘
วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย	๑๘
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	๑๖
วิธีดำเนินการวิจัย	๑๖
การเสนอขอมูล	๑๗

๒ หลักสูตรระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในประเทศไทย .....

ตอนที่ ๑

แนวการจัดการศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับที่สูงกว่าประถมศึกษา ในช่วงระยะเวลาก่อนมีหลักสูตร (พ.ศ. ๑๘๒๖-๒๔๓๔)	๑๘
- ความมุ่งหมาย	๒๒
- เนื้อหาวิชาและอัตราเวลาเรียน	๒๕
- กระบวนการเรียนการสอน	๓๑
- การประเมินผล	๓๔
- สรุป	๓๖

บทที่

หน้า

ตอนที่ ๒

หลักสูตร ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาสมัยสมบูรณ์ชาติวิราช	๓๘
กฎพิทักษ์สำหรับการศึกษาเป็นหลักสูตรในโรงเรียนมูลสามัญ	๔๑
- ความมุ่งหมาย	๔๔
- เนื้อหาวิชาและอัตราเวลาเรียน	๔๕
- กระบวนการเรียนการสอน	๔๗
- การประเมินผล	๔๘
- สรุป	๔๘
/ หลักสูตร พ.ศ. ๒๔๓๘	๔๘
- ความมุ่งหมาย	๕๐
- เนื้อหาวิชาและอัตราเวลาเรียน	๕๑
- กระบวนการเรียนการสอน	๕๓
- การประเมินผล	๕๕
- สรุป	๕๘
หลักสูตรประถมศึกษาสำหรับสอบไล่ประกาศนียบัตรประโยค ๑	
/ ร.ศ. ๑๒๔ (พ.ศ. ๒๔๔๘)	๕๘
- ความมุ่งหมาย	๖๓
- เนื้อหาวิชาและอัตราเวลาเรียน	๖๔
- กระบวนการเรียนการสอน	๖๗
- การประเมินผล	๖๘
- สรุป	๗๐

หลักสูตรมูลศึกษาสำหรับเรียนชั่วคราว ๒ หรือ ๓ ปี อายุตั้งแต่ปีที่ ๗ ถึงปีที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๕๓)	๗๑
- ความมุ่งหมาย	๗๔
- เนื้อหาวิชาและอัตราเวลาเรียน	๗๖
- กระบวนการเรียนการสอน	๗๘
- การประเมินผล	๗๘
- สรุป	๗๘
หลักสูตรสามัญศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๔)	๘๐
- ความมุ่งหมาย	๘๕
- เนื้อหาวิชาและอัตราเวลาเรียน	๘๘
- กระบวนการเรียนการสอน	๘๘
- การประเมินผล	๘๘
- สรุป	๑๐๐
หลักสูตรหลวงกระทรวงธรรมการ หลักสูตรสามัญศึกษา ๒๕๕๖ ..	๑๐๒
- ความมุ่งหมาย	๑๐๓
- เนื้อหาวิชาและอัตราเวลาเรียน	๑๐๘
- กระบวนการเรียนการสอน	๑๑๒
- การประเมินผล	๑๑๓
- สรุป	๑๑๔
ประมวลศึกษา ภาค ๒ หลักสูตร หลักสูตรสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔	๑๑๖
- ความมุ่งหมาย	๑๒๐
- เนื้อหาวิชาและอัตราเวลาเรียน	๑๒๑

- กระบวนการ เรียนการสอน	๑๒๕
- การประเมินผล	๑๒๕
- สรุป	๑๒๖
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. ๒๕๓๑	๑๒๗
- ความมุ่งหมาย	๑๒๘
- เนื้อหาวิชาและอัตราเวลาเรียน	๑๒๘
- กระบวนการ เรียนการสอน	๑๓๑
- การประเมินผล	๑๓๑
- สรุป	๑๓๒

ตอนที่ ๓

หลักสูตรระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาสมัยการ เปลี่ยนแปลงการ ปกครอง	๑๓๔
--	-----

ประมวลศึกษา ภาค ๒ หลักสูตรชั้นประถมศึกษาและหลักสูตรชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. ๒๕๔๐	๑๓๖
- ความมุ่งหมาย	๑๓๗
- เนื้อหาวิชาและอัตราเวลาเรียน	๑๓๘
- กระบวนการ เรียนการสอน	๑๔๑
- การประเมินผล	๑๔๒
- สรุป	๑๔๓

หลักสูตรประถมศึกษากับหลักสูตรเตรียมอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น กับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. ๒๕๔๓	๑๔๔
- ความมุ่งหมาย	๑๔๖
- เนื้อหาวิชาและอัตราเวลาเรียน	๑๔๗
- กระบวนการ เรียนการสอน	๑๕๐
- การประเมินผล	๑๕๒
- สรุป	๑๕๓

หลักสูตรเตรียมอุดมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๘ หลักสูตรประ ถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๘	๑๕๕
- ความมุ่งหมาย	๑๕๗
- เนื้อหาวิชาและอัตราเวลาเรียน	๑๕๘
- กระบวนการเรียนการสอน	๑๖๒
- การประเมินผล	๑๖๔
- สรุป	๑๖๕
หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๐๓	๕๖๗
- ความมุ่งหมาย	๑๗๒
- เนื้อหาวิชาและอัตราเวลาเรียน	๑๗๕
- กระบวนการเรียนการสอน	๑๘๑
- การประเมินผล	๑๘๔
- สรุป	๑๘๗
แนวโน้มของการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต	๑๘๘
๓ ขอสรุปลและขอเสนอแนะ	
- ความมุ่งหมาย	๑๘๕
- เนื้อหาวิชาและอัตราเวลาเรียน	๑๘๖
- กระบวนการเรียนการสอน	๒๐๓
- การประเมินผล	๒๐๕
ขอเสนอแนะ	๒๐๖
บรรณานุกรม	๒๐๘
ภาคผนวก	๒๒๒

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

๑	แสดงการ เทียบระดับชั้นที่มีในหลักสูตร สมัยสมบูรณาญาสิทธิราช ฉบับต่าง ๆ กับหลักสูตรปัจจุบัน (๒๕๐๓)	๔๐
๒	แสดงวิชาและอัตราเวลาเรียนในโรงเรียนมุสลิม	๔๕
๓	แสดงวิชาที่จัดสอนในชั้นต่าง ๆ ตามหลักสูตร พ.ศ. ๒๔๓๘	๕๒
๔	แสดงวิชาที่จัดสอนในชั้นต่าง ๆ ตามหลักสูตรประถมศึกษา สำหรับการสอบไล่ประกาศนียบัตรประโยค ๑ ร.ศ. ๑๒๔	๖๖
๕	แสดงวิชาและอัตราเวลาเรียนของหลักสูตรมูลศึกษา พ.ศ. ๒๔๕๓	๗๗
๖	แสดงวิชาและจำนวนชั่วโมงที่จัดให้เรียนตามหลักสูตรสามัญ ศึกษาศายธรรมคา (ชาย) และหลักสูตรมัธยมสูง	๘๐
๗	แสดงวิชาและจำนวนชั่วโมงที่สอนในหลักสูตรสามัญศึกษาศาย ธรรมคา (หญิง) และหลักสูตรมัธยมสูง	๘๒
๘	แสดงวิชาและจำนวนชั่วโมงที่จัดสอนในหลักสูตรสามัญศึกษา สายพิเศษ (ชาย) และหลักสูตรมัธยมสูง	๘๔
๙	แสดงวิชาและจำนวนชั่วโมงที่จัดสอนในหลักสูตรสามัญศึกษา สายพิเศษ (หญิง) และหลักสูตรมัธยมสูง	๘๖
๑๐	แสดงวิชาและจำนวนชั่วโมงที่จัดสอนในชั้นต่าง ๆ ทอส์ปคัท ตามหลักสูตรหลวง (ชาย)	๑๐๘
๑๑	แสดงวิชาและจำนวนชั่วโมงที่จัดสอนในชั้นต่าง ๆ ตามหลัก สูตรหลวง (หญิง) ในรอบสัปดาห์	๑๑๐

ตารางที่

หน้า

๑๒	แสดงวิชาและจำนวนชั่วโมงที่จัดสอนในชั้นต่าง ๆ ต่อสัปดาห์ ตามหลักสูตรสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๔๖๔ (ชาย)	๑๒๒
๑๓	แสดงวิชาและจำนวนชั่วโมงที่จัดสอนในชั้นต่าง ๆ ต่อสัปดาห์ ตามหลักสูตรสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๔๖๔ (หญิง)	๑๒๔
๑๔	แสดงวิชาและอัตราเวลาเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอน ปลาย พ.ศ. ๒๔๗๑	๑๓๐
๑๕	แสดงการเทียบระดับชั้นที่มีในหลักสูตรสมัยเปลี่ยนแปลงการ ปกครองฉบับต่าง ๆ กับหลักสูตรพุทธศักราช ๒๕๐๓	๑๓๕
๑๖	แสดงวิชาและจำนวนชั่วโมงที่จัดสอนตามประมวลศึกษา ภาค ๒ หลักสูตรชั้นประถมศึกษา หลักสูตรมัธยมต้นและปลาย พ.ศ. ๒๔๘๐ ในรอบสัปดาห์	๑๓๘
๑๗	แสดงจำนวนชั่วโมงเรียนเฉพาะวิชาภาษาไทยในระดับชั้น ต่าง ๆ ต่อสัปดาห์	๑๔๐
๑๘	แสดงวิชาและจำนวนชั่วโมงที่เรียนในรอบสัปดาห์ตามหลัก สูตรประถมศึกษา พ.ศ. ๒๔๘๑ และหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้นกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. ๒๔๘๓	๑๔๘
๑๙	แสดงเนื้อหาวิชาและจำนวนชั่วโมงที่เรียนในรอบสัปดาห์ตาม หลักสูตรเตรียมอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๔๘๑	๑๕๕
๒๐	แสดงอัตราเวลาเรียนเฉพาะวิชาภาษาไทยในระดับ ประถมศึกษา	๑๕๐

ตารางที่ ๑

๒๑	แสดงเนื้อหาวิชาและอัตราเวลาเรียนในรอบสี่ปีภาคตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. ๒๔๘๘	๑๕๕
๒๒	แสดงเนื้อหาวิชาและอัตราเวลาเรียนตามหลักสูตรเตรียมอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๔๘๘	๑๖๐
๒๓	แสดงเนื้อหาวิชาและจำนวนชั่วโมงที่จัดให้เรียนในรอบสี่ปีภาค ตามหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๐๓	๑๗๘

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

๑	แสดงการศึกษาในช่วงระยะเวลาที่ใช้กฎพิทักษ์การศึกษา เป็นหลักสูตร	๔๓
๒	แสดงการศึกษาตามหลักสูตร พ.ศ. ๒๔๓๘	๕๐
๓	แสดงการจัดการศึกษาขั้นต้นตามโครงการศึกษา พ.ศ. ๒๔๔๕.	๖๑
๔	แสดงการศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษาสำหรับสอบไล่ประกาศ- นียบัตรประโยค ๑ ร.ศ. ๑๒๔ (พ.ศ. ๒๔๕๔)	๖๒
๕	แผนที่แสดงชนิดและชั้นของการศึกษาของหลักสูตรสามัญศึกษา (พ.ศ. ๒๔๕๔)	๘๒
๖	แสดงลักษณะการจัดชั้นและหลักสูตรของหลักสูตรสามัญศึกษา..	๘๔
๗	แสดงรูปโครงการศึกษาที่เสนอขึ้นใหม่	๑๐๓
๘	แผนที่บอกประเภทและภาคของการศึกษา	๑๐๔
๙	แสดงลักษณะการจัดการศึกษาตามหลักสูตรหลวง ปี ๒๔๕๖ .	๑๐๖
๑๐	แสดงแผนที่บอกประเภทและภาคของการศึกษา	๑๑๖
๑๑	แสดงแผนที่บอกประเภทและภาคของการศึกษาควมโครงการ ศึกษา พ.ศ. ๒๔๖๔	๑๑๗
๑๒	แสดงการศึกษาตามหลักสูตรสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๔๖๔	๑๒๐
๑๓	แสดงการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรระดับประถมศึกษาและมีชยม ศึกษา ฉบับ พ.ศ. ๒๕๐๓	๑๗๖
๑๔	แสดงช่วงระยะเวลาของการใช้หลักสูตรแต่ละฉบับ	๑๘๔

แผนภูมิที่

หน้า

๑๕	แสดงวิวัฒนาการของการจัดเนื้อหาวิชาของหลักสูตรทุกฉบับ ในระดับประถมศึกษาตอนต้น	๑๕๘
๑๖	แสดงวิวัฒนาการของการจัดเนื้อหาวิชาของหลักสูตรทุกฉบับ ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย	๑๕๙
๑๗	แสดงวิวัฒนาการของการจัดเนื้อหาวิชาของหลักสูตรทุกฉบับ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	๒๐๐
๑๘	แสดงวิวัฒนาการของการจัดเนื้อหาวิชาของหลักสูตรทุกฉบับ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	๒๐๑